05/12/2020

Τί σημαίνει καθαρότητα «καρδίας» και πώς επιτυγχάνεται;

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ή λέξη «καρδία» δε σημαίνει το σαρκικό όργανο του σώματος. Στον ηθικό και πνευματικό τομέα καρδία χαρακτηρίζεται το σύνολο της ανθρώπινης προσωπικότητας. Άλλοτε ονομάζεται ψυχή και άλλοτε νους. Αυτά χαρακτηρίζουν τον κάθε άνθρωπο. Τί προτιμά, τί κατέχει και πού βρίσκεται.

Στο σύνολο της ανθρώπινης προσωπικότητας εδρεύει το «κατ' εικόνα και ομοίωσιν», που κατασκεύασε ο δημιουργός δείχνοντας ταυτόχρονα και την ευαρέσκεια του. Αυτού ζητά την κάθαρση ο Θεός, για να αποκαλυφθεί και ο ίδιος και όσα προέρχονται απ' αυτόν. «Μακάριοι οι καθαροί τη καρδία, ότι αυτοί τον Θεόν όψονται» *(Ματθ. 5,8)*. Ποιά άραγε είναι η ακαθαρσία της ψυχής, του νου και της «καρδίας», που απεχθάνεται και αποστρέφεται ο Θεός ώστε να επιβάλλεται η κάθαρση; Την ίδια ενοχή περιφέρουν και οι δαίμονες και δίκαια λέγονται ακάθαρτα πνεύματα. Αλλά ποιά ακαθαρσία μπορούν να έχουν τα άυλα, νοερά και ασώματα πνεύματα; Ακαθαρσία σ' αυτά τα ασώματα όντα είναι η αμαρτία και το σύνολο του παραλόγου, του πονηρού και της κακοήθειας. Ο διάβολος σαν βάση και αρχή κάθε διαστροφής είναι η ρίζα και αφορμή κάθε κακού. Απ' αυτόν πλανήθηκε ο άνθρωπος

και αφού αποστάτησε από το Θεό έχασε τα χαρακτηριστικά της θεοείδειάς του, που είναι ο αγιασμός και απέκτησε το διαβολικό γνώρισμα της κακίας. Δίκαια έγινε και είναι ακάθαρτος στην ψυχή, το νου και την «καρδία».

Ο Θεός όμως, θέλει από την απέραντή του αγαθότητα και ευσπλαχνία να επαναφέρει τον άνθρωπο στην πρώτη του θέση και αξία. Τον προκαλεί, λοιπόν, να βγάλει από πάνω του την έννοια και διαστροφή του πονηρού και παραλόγου που «φόρεσε», επειδή δεν ανήκει σ' αυτόν. Τότε τον ενδύει πάλι με τον αγιασμό, που έχασε, και τον κάνει μέτοχο σ' όλη την πατρική κληρονομιά, που ο Χριστός μας με την παρουσία του μας χάρισε. Αυτή είναι η «καρδία» και ο ρύπος και η νέκρωσή της και αυτός ο τρόπος της καθάρσεως και του αγιασμού της.

Η Χάρη θα ελευθερώσει από την επίδραση του πονηρού φρονήματος, όποιον αφ' ενός αντιστέκεται στην προσβολή και παρακίνηση κάθε αμαρτωλής έννοιας και πράξεως και αφ' ετέρου σκέπτεται και εργάζεται καθημερινά τις αρετές και την καλοσύνη. Αυτό θα γίνει ακριβώς, γιατί φάνηκε νικητής της αμαρτίας και η μνήμη του κακού εξαλείφθηκε από τη σκέψη του. Σ' αυτόν αρμόζει αυτό, που ο Κύριος μας λέει: «έρχεται ο ου κόσμου άρχων και εν εμοί ουκ έχει ουδέν» *(Ιω. 14,30)*. Αυτοί είναι οι «καθαροί τη καρδία» και ως τέτοιοι μπορούν να βλέπουν το Θεό και να αισθάνονται τη Χάρη του, εφόσον η «βασιλεία του Θεού εντός ημών έστιν» *(Λουκ. 17,21)*.

Κύριε Ιησού Χριστέ των δυνάμεων, συ που μας έλκυσες στη θεία σου επίγνωση και μας επέτρεψες να σε παρακαλούμε και να σε επικαλούμαστε, μη μας στερήσεις αυτήν την ευλογία σου, αλλά ενίσχυσε και κράτησέ μας κοντά σου και χάρισέ μας αυτήν τη δωρεά, σύμφωνα με την επαγγελία σου. Αμήν

Γέροντος Ιωσήφ Βατοπαιδινού, «Συζητήσεις στον Άθωνα», Ψυχωφελή Βατοπαιδινά 13